

Antibiotikaprofylax vid gynekologiska operationer

Gäller för: Region Kronoberg

Faktaägare: Anni Jacobsen, överläkare, kvinnokliniken, Jennie Ronéus, verksamhetschef, kvinnokliniken, Anna Wimmerstedt, överläkare, infektionskliniken, Per Rydström, överläkare, klinisk mikrobiologi Växjö

- Profylaxen ges som **engångsdos!**
- **Peroral profylax** är att föredra i första hand. **Peroral profylax ges minst 1½ timme före op-start.**
- **Intravenös profylax** ges vid akuta operationer, vid störd mag-tarmfunktion (opiater, snabb passage) och vid kraftig övervikt. **Intravenös profylax skall påbörjas 30-60 min före op-start och vara avslutad innan incision.** Vid behov av intravenös tillförsel ersätts T trim-sulfa 80/400 mg (Bactrim) 2 x 1 med Inf Eusaprim 10 ml iv (=trimetoprim 160 mg + sulfametoxazol 800 mg), T ciprofloxacin 500 mg resp 750 mg med Inf ciprofloxacin 400mg x1 samt T metronidazol (Flagyl) 400 mg x 3 med Inf Metronidazol 1,5g iv.
- **Det är mycket viktigt att antibiotikakoncentrationen i blodet är hög vid operationens start. Säkerställ att antibiotika (peroral eller intravenös) är givet korrekt vid "time-out"!**
- Om profylax med cefotaxim har använts bör dosen upprepas om operationstiden överstiger 3 timmar eller om transfusionskrävande blödning uppstår.
- Profylaxdosen behöver inte korrigeras vid njursvikt.
- Profylaxen ska alltid ordinerars i läkemedelsmodulen i Cosmic.
- Inför inkontinenskirugi kontrolleras u-sticka. Patienter med positivitet för nitrit eller leukocyter bör lämna urinodling. Behandla med antibiotika mot asymtomatisk bakteriuri enligt resistensmönstret. Vid operationen ger man profylax enligt nedan.

Typ av operation	Preparatval OBS! Engångsdos om inget annat anges!	Preparatval vid allergi mot förstahandsval
Akuta kejsarsnitt	Inj ampicillin (Doktacillin) 2g Vid komplikationer som t ex stor blödning, lacerationer i uterus ges inf metronidazol 1,5 g iv som tillägg peroperativt.	Inf clindamycin 600 mg iv
Elektiva kejsarsnitt	I normalfallet ingen profylax. Vid långvarig vattenavgång, kraftig övervikt (BMI > 40), bakteriell vaginos eller operationskomplikationer ges profylax som vid akut kejsarsnitt.	

Typ av operation	Preparatval OBS! Engångsdos!	Preparatval vid allergi mot förstahandsval
Hysterektomi (alla)	T trim-sulfa 80/400 mg (Bactrim) 2x1 + T metronidazol (Flagyl) 400mg 3x1	Inj cefotaxim 1g iv + T metronidazol (Flagyl) 400mg 3x1
Inkontinenskirurgi	T trim-sulfa 80/400 mg (Bactrim) 2x1 + T metronidazol (Flagyl) 400mg 3x1*	Inj cefotaxim 1g iv + T metronidazol (Flagyl) 400mg 3x1
Större prolapskirurgi med inläggning av nät	T trim-sulfa 80/400 mg (Bactrim) 2x1 + T metronidazol (Flagyl) 400mg 3x1	Inj cefotaxim 1g iv + T metronidazol (Flagyl) 400mg 3x1
Diagnostisk laparoskopi	Ingen profylax ges rutinmässigt. Vid misstanke om appendicit ges antibiotikaprofylax enligt särskild riktlinje, se länk . Vid misstanke om bäcken-infektion insättes iv antibiotikabehandling peroperativt efter odlingar.	

* Observera att man vid inkontinenskirurgi utöver rekommenderad profylax även ska utesluta bakteriuri med hjälp av urinodling och i förekommande fall behandla med antibiotika enligt resistensmönster.

Relaterade dokument

Interna länkar

[Antibiotika-guiden](#)

Externa länkar

[Antibiotikaprofylax vid kirurgiska ingrepp, SBU 2010](#)

[Antibiotikaprofylax vid kirurgi, internetmedicin 2019](#)

Vid upptäckt av felaktig information eller länk, vänligen meddela faktaägare.